
***BETA/ DANAS/ NOVA.RS/ N1/
NEDELJNIK.RS/ NOVI MAGAZIN/
BIF.RS/***

Sindikata ASNS: U Srbiji više od 2,2 miliona ljudi siromašno

<https://www.danas.rs/drustvo/sindikata-asns-u-srbiji-vise-od-22-miliona-ljudi-siromasno/>

<https://nova.rs/vesti/biznis/sindikata-asns-u-srbiji-vise-od-22-miliona-ljudi-siromasno/>

<http://rs.n1info.com/Biznis/a661445/Sindikata-Siromasno-vise-od-2-2-miliona-ljudi-najteze-podicama-sa-decom.html>

<https://www.nedeljnik.rs/u-srbiji-siromasno-vise-od-22-miliona-ljudi/>

<http://novimagazin.rs/vesti/sindikata-asns-srbija-sest-meseci-bez-vlade-a-problemi-se-gomilaju>

<https://bif.rs/2020/10/sindikata-asns-u-srbiji-vise-od-22-miliona-ljudi-siromasno/>

U Srbiji je veliko socijalno raslojavanje, a više od 2,2 miliona ljudi je siromašno, upozorila je danas Asocijacija slobodnih i nezavisnih sindikata (ASNS) povodom 17. oktobra, Svetskog dana borbe protiv siromaštva.

„Nepravedna i na granici otimačine raspodela društvenog bogatstva na način da se rezultati rada naroda prelivaju u džepove malog broja pojedinaca i porodica i to, ne na osnovu njihovog rada i sposobnosti nego kao produkt šema, kombinacija, korupcije i političkih privilegija, doveli su da najproduktivniji sloj društva preživljava od danas do sutra i napravili sirotinju od najvećeg dela stanovništva“, navodi se u saopštenju tog sindikata.

Istaknuto je da stopa rizika od siromaštva ili socijalne isključivosti u Srbiji iznosi 31,7 odsto, što znači da je više od 2.200.000 građana ima mesečne prihode koji su ispod praga siromaštva.

„Najteže je porodicama sa troje i više dece, u siromaštvu živi njih 51,9 odsto, a siromašno je i 41,6 odsto samohranih roditelja. Kada tome dodamo oko 350.000 radnika čije porodice žive od minimalca, kao i dve trećine ili 1.650.000 radnika koji primaju zaradu manju od prosečne, dobijamo realnu sliku kako živi narod u Srbiji“, naveo je ASNS.

ASNS povodom Svetskog dana borbe protiv siromaštva - Socijalno raslojavanje osnovna odrednica društva

<https://www.ekapija.com/news/3041224/asns-povodom-svetskog-dana-borbe-protiv-siromastva-socijalno-raslojavanje-osnovna-odrednica-drustva>

Veliki naučni i industrijski progres, hiperprodukcija roba, ogromna bogatstva i sve druge odlike savremenog sveta nisu doprinele rešavanju osnovnog problema, siromaštva, ističe u saopštenju Asocijacija slobodnih i nezavisnih sindikata (ASNS).

- Naprotiv, jaz između bogatih i siromašnih sve je veći i to bez obzira na veličinu, industrijsku razvijenost ili ekonomsku snagu pojedine države ili kontinenta - dodaju.

Kada je reč o Srbiji smatraju da je socijalno raslojavanje osnovna odrednica društva:

- Nepravedna i na granici otimačine raspodela društvenog bogatstva na način da se rezultati rada naroda prelivaju u džepove malog broja pojedinaca i porodica i to, ne na osnovu njihovog rada i sposobnosti nego kao produkt šema, kobinacija, korupcije i političkih privilegija, doveli su da najproduktivniji sloj društva preživljava od danas do sutra i napravili sirotinju od najvećeg dela stanovništva.

Stopa rizika od siromaštva ili socijalne isključivosti iznosi 31,7 %, što znači da je preko 2.200.000 naših sugrađana siromašno. Najteže je kod porodica sa troje i više dece, u siromaštvu živi 51,9%, a siromašno je i 41,6 % samohranih roditelja.

- Kada tome dodamo oko 350.000 radnika čije porodice žive od minimalca, kao i dve trećine ili 1.650.000 radnika koji primaju zaradu manju od prosečne, dobijamo realnu sliku kako živi narod u Srbiji - stoji u saopštenju.

ASNS se svojim sindikalnim potencijalom i društvenim uticajem, kao i svim pravnim, sindikalnim i građanskim sredstvima bori da se ovakvo stanje promeni.

- Naš cilj je pravedno društvo zasnovano na socijalnoj pravdi i solidarnosti i možemo ga ostvariti samo zajedničkom borbom za socijalnu i pravnu državu u kojoj će samo rad biti merilo svih vrednosti - zaključuje se.

Danas

Podaci pokazuju da se relativno siromaštvo smanjuje, ali da pola miliona ljudi i dalje nema za osnovne potrebe

Dve trećine građana „jedva sastavlja kraj s krajem“

Stopa siromaštva konstantno pada, prošle godine u riziku od siromaštva bilo je 23,2 odsto građana Srbije, što je za 1,1 procenat manje nego godinu dana ranije.

Svako ko živi sa manje od 19.381 dinara mesečno ili u slučaju četvoročlane porodice sa manje od 40.700 dinara u riziku je da postane siromašan. Uprkos ovim podacima Republičkog zavoda za statistiku koji pokazuju da se siromaštvo smanjuje, dve trećine ispitanika ima subjektivni osećaj da teško ili sa velikim poteškoćama sastavlja „kraj s krajem“, a svega 10 odsto je onih koji lako žive sa prihodima koje imaju.

Dilema oko toga da li ovi statistički podaci odgovaraju stvarnom stanju stvari kod nas u Srbiji postoji i među stručnjacima, deo njih ovakvu statistiku podržava jer je to u skladu sa evropskom metodologijom gde se u izračunavanju siromaštva oslanjaju na podatke o prihodima, dok pojedini smatraju da pravo stanje, makar kada se radi o Srbiji, najbolje može da se dobije na osnovu podataka o potrošnji.

„Podaci RZS govore o relativnom siromaštvu, koje je specifično jer se izračunava na osnovu prihoda većeg dela populacije. U teoriji, svi bismo mogli da osiromašimo, a da se broj relativno siromašnih smanji jer se smanjila i razlika prihoda populacije“, kaže za Danas direktor Centra za socijalnu politiku Žarko Šunderić.

On kaže da je statistika jednostavno takva, odnosno metodologija koju koristi RZS je ista ona koju koristi i Eurostat.

„SILC anketa koja se koristi u EU obuhvata uslove života, oslanja se na prihode, ali se onda postavlja pitanje kako se na primer tretira ono što ljudi u svojim domaćinstvima proizvedu za sopstvene potrebe. Toga uopšte nema. Za zemlju poput Srbije mnogo sigurnije bi se izračunalo siromaštvo da se gleda anketa o potrošnji“, napominje Šunderić.

To bi, kako kaže, dalo mnogo realniju sliku siromaštva.

„Na osnovu prihoda dobijamo podatke o relativnom siromaštvu, a ono koje je stvarno jeste apsolutno siromaštvo, to je onih sedam odsto građana Srbije, odnosno nekih pola miliona ljudi“, naglašava Šunderić i napominje da u sliku apsolutnog siromaštva ulazi potrošnja, siva ekonomija, ali i doznake iz inostranstva.

Da bismo napravili jasnu razliku, treba reći da apsolutno siromaštvo podrazumeva nemogućnost pojedinca da zadovolji osnovne potrebe i one koji imaju dohodak niži od granice siromaštva. S druge strane, relativno siromaštvo je nemogućnost da se ostvari životni standard koji je odgovarajući u odnosu na društvo u kome pojedinac živi.

Predsednik UGS Nezavisnost Zoran Stojiljković ističe da je veliki broj ljudi u Srbiji ispod granice apsolutnog siromaštva, da primaju ispod 12.000 dinara.

„Srbija je u zoni nestabilnog rasta, imamo četvrtinu tvrdo siromašnih, a dve trećine onih koji teško žive i ne mogu da sastave kraj s krajem. To nam govori da smo siromašno društvo i da mnogi koji žive sa manje od 40.000 i nešto preko toga ne mogu da pokriju osnovne potrebe i normalno žive“, kaže Stojiljković.

On napominje da je za pristojan život danas potrebno mnogo više od minimalca i prosečne plate.

Iz Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata upozoravaju da je danas na svetski dan borbe protiv siromaštva jaz između bogatih i siromašnih sve veći i to bez obzira na veličinu, industrijsku razvijenost ili ekonomsku snagu pojedine države ili kontinenta.

„Stopa rizika od siromaštva ili socijalne isključivosti iznosi u Srbiji je 31,7 odsto, što znači da je više od 2,2 miliona naših sugrađana siromašno. Najteže je kod porodica sa troje i više dece, u siromaštvu živi 51,9 odsto, a siromašno je i 41,6 odsto samohranih roditelja“, napominju u ASNS.

Kada se na sve ovo, kako kažu u ovom sindikatu, doda i 350.000 radnika čije porodice žive od minimalca, kao i dve trećine ili 1,6 miliona radnika koji primaju zaradu manju od prosečne, dobija se realna slika života u Srbiji.

Srbija među najsiromašnijima u Evropi, a pandemija to može samo da pogorša

<http://rs.n1info.com/Vesti/a661872/NVO-ukazuju-da-smo-medju-najsiromasnijima-u-Evropi-statisika-nesto-sasvim-drugo.html>

Prema podacima Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata, 17. oktobar - Međunarodni dan borbe protiv siromaštva, više od dva miliona ljudi u Srbiji dočekalo je siromašno. U 2019. stopa rizika od siromaštva poboljšala se za 1,1 odsto u odnosu na godinu pre, navode u Republičkom zavodu za statistiku, međutim, organizacije civilnog sektora poručuju, Srbija je jedna od najsiromašnijih zemalja u Evropi, a situaciju će dodatno pogoršati pandemija koja je u toku.

U odnosu na prethodnu godinu tek blago bolja statistika - rizik od siromaštva opao je za nešto više od 1 posto.

A pored zgrade u kojoj se kontrolišu državne finansije plakat koji tera na razmišljanje koliko se poboljšanje zaista oseti, pa smo pitali građane.

Prva sugrađanka u anketi nije bila zadovoljna standardom.

N1: *Kako biste ocenili životni standard u Srbiji?*

- *Katastrofalno.*

N1: *Niste zadovoljni?*

- *Apsolutno ne.*

Drugi sagovornik je imao drugačije mišljenje.

N1: *Koliko ste zadovoljni životnim standardom u Srbiji?*

- *Dobro, zadovoljan sam. Kako bih ga ocenio? Od jedan do deset? Dva i po, tri.*

N1: *Zašto tako nisko?*

- *Prosek je takav.*

Ni treća sagovornica nije imala dobru ocenu.

- *Jedan i po.*

N1: *Od?*

- *Od 10.*

Poslednji ispitanik u anketi takođe nije bio zadovoljan životnim standardom.

- *Srednje loše da kažem.*

N1: *Zbog čega?*

- *Pa jednostavno, ne možeš da pokriješ osnovne troškove.*

Danilo Ćurčić iz organizacije A11 upozorava - siromaštvo u Srbiji sveprisutno je i žrtve ekstremne oskudice nisu samo socijalno ugroženi, već možda čak i većina ljudi koja radi za minimalac ili manje od toga, ali i oko 66 odsto građana koji ne mogu da plate troškove stanovanja.

"Sve kada se to sabere uz jako niska socijalna davanja generalno, uz nesigurnost na tržištu rada, situacija je zastrašujuća zapravo i pitanje je u stvari da li sa ovakvim pristupom, koji je neka vrsta nemara pre svega mi možemo da dođemo do nekog... makar da se održimo na ovom stanju na kom se sada nalazimo", kaže Ćurčić.

Kada je reč o stopi rizika od siromaštva ili socijalne isključenosti, odnosno procentu lica koji su u riziku od siromaštva, materijalno su uskraćeni ili žive u domaćinstvima veoma niskog intenziteta rada, podaci govore da su najvećem riziku od siromaštva u 2019. bila izložena maloletna lica - njih gotovo 29 odsto, ali i mladi do 24 godine, odnosno više od četvrtine njih.

Kada je reč o tipu domaćinstva najvišoj stopi rizika bilo je izloženo više od polovine porodica sa troje ili više dece, kao i nešto manje od 42 procenta samohranih roditelja. U zavisnosti od radnog statusa, najizloženija su bila nezaposlena lica, a prate ih oni koji su samozaposleni.

Secons: Iza nas samo Severna Makedonija

Gde se Srbija pozicionira po odlučnosti u borbi protiv siromaštva recimo u okruženju? Danilo Vuković iz organizacije "Secons" kaže - ako je parametar broj siromašnih, iza nas je samo Severna Makedonija.

"Ako uzimate mere koje država sprovodi, onda je pitanje vrlo složeno i gotovo je nemoguće da mi uđemo u analizu svih mera, ali jedan od načina kako mi analiziramo koliko su mere dobre - to je to, koliko one pomažu ljudima da izađu iz siromaštva, koliko je onih koji su siromaštvom obuhvaćeni? I mi tu vidimo nedostatke", navodi Vuković.

A u otklanjanju nedostataka možda pomogne dugo očekivana i mnogo puta spominjanja socijalna karta.

Prema rečima ministra za socijalna pitanja Zorana Đorđevića ona će omogućiti da pomoć države dobijaju oni kojima je zaista najpotrebnija.

"Uvođenjem sistema "socijalna karta" svi podaci građana biće na jednom mestu. Obezbediće se pravičnija raspodela pomoći kao i transparentnije i efikasnije ostvarenje svih prava koja građanima zakonski pripadaju", istakao je Đorđević.

U organizaciji A11 pak nisu uvereni u odlučnost institucija jer je, objašnjavaju, borba protiv siromaštva godinama na marginama prioriteta.

"Ministarstvo koje se bavi socijalnim pitanjima zapravo za vreme svog mandata, ništa nije doprinelo da se to reši, a ni prethodno pre toga. Donosile su se čak i mere koje su takve da su dodatno ugrožavale one koji su socijalno najugroženiji", smatra Danilo Ćurčić.

I u A11 i Seconsu zaključuju - siromaštvo će dodatno produbiti kriza pandemije koronavirusa, a da bi se nivo makar zadržao na trenutnom, trebaće više od 100 evra "iz helikoptera".

ПОЛИТИКА

Rad od kuće prepoznat samo kroz ugovore o radu

Stručnjaci smatraju da Zakonom o radu nisu dovoljno precizno rešena pitanja obezbeđivanja sredstava za rad i naknade troškova za upotrebu tih sredstava, osiguranja u slučaju povrede na radu i trajanja radnog vremena

Pravo na stalni rad od kuće moglo bi od ove jeseni da bude zakonom zaštićeno u Nemačkoj. Grčka, Irska i Španija uveliko rade na tome, s tim što je Španija već donela odluke koje omogućavaju zaposlenima priznavanje troška rada od kuće. Sličnu nameru imaju i u Hrvatskoj, gde se odnedavno govori kako bi u zakonu trebalo zadržati član o „radu na izdvojenom mestu rada” i uvesti novi – rad na daljinu, koji bi predviđao dva modusa: privremeni i stalni rad. U prvom slučaju radnicima bi se omogućilo da povremeno, kad to žele, rade van firme, ali bi sami bili odgovorni za uslove u kojima rade. Za stalni rad na daljinu predlaže se da se utvrdi neoporeziva naknada za troškove koje radnik ima u sopstvenim prostorijama i koje bi mu poslodavac plaćao.

U Srbiji je, ističu predstavnici sindikata, zbog krize izazvane pandemijom više od 100.000 radnika dobilo mogućnost da posao obavlja od kuće, iako u zakonu takva vrsta rada nije jasno definisana u svim segmentima. Za mnoge ostaje i nerešeno pitanje priznavanja i naknade troškova u slučaju trajnog rada od kuće.

Profesor Mario Reljanović, naučni saradnik na Institutu za uporedno pravo, smatra da bi država morala detaljnije da se pozabavi normiranjem pojedinih pitanja koja su zasad predviđena za uređenje ugovorom o radu.

– Kod nas nisu precizno zakonom regulisane tačke koje se odnose na nadzor poslodavca i efikasnost radnika koji radi od kuće. Sporno je i pitanje obezbeđivanja sredstava za rad. U inostranstvu je uobičajeno da poslodavac daje nadoknadu zaposlenom zato što upotrebljava svoju internet vezu i kompjuter, a ako to nije u mogućnosti, onda treba da mu to sam obezbedi. Tu su i nedoumice oko osiguranja radnika od povrede na radu, pa bi trebalo bolje precizirati šta je povreda na radu ako se rad obavlja od kuće – nabroja Reljanović i podseća da zakon propisuje radno vreme zaposlenog, ali u slučaju rada od kuće, poslodavac to shvata olako.

– U praksi se dešava da se brišu razlike između radnog i slobodnog vremena zaposlenog. Poslodavac neretko zadaje zadatke i uveče, noću šalje poruke ili mejlove – ističe Reljanović.

U Asocijaciji slobodnih i nezavisnih sindikata podsećaju da Zakon o radu (ZOR) ima mnogo manjkavosti, pa tako i u pogledu definisanja rada od kuće. Ranka Savić, predsednica asocijacije, ističe da zbog toga zakon mora preciznije da reguliše takvu vrstu angažmana.

– Predstavnici sindikata su nekoliko puta razgovarali o tome s odlazećim ministrom. Svi su saglasni da, kad na redu budu izmene i dopune ZOR-a, treba bolje definisati i rad od kuće. Rad van prostorija poslodavca koji se spominje u zakonu nije isto što i trajni rad od kuće. Radnici koji sada rade od kuće, recimo, nemaju rešeno pitanje plaćanja interneta, kancelarijskog materijala, trajanja radnog vremena, prekovremenog rada... – nabroja Ranka Savić.

U Savezu samostalnih sindikata Srbije su zabrinuti zbog činjenice da se sve masovniji rad od kuće prepoznaje samo kroz ugovore o radu, pa će zato tražiti od države da pod hitno reguliše ove oblasti rada, ne čekajući izmene i dopune ZOR-a.

– Podnećemo inicijativu da se tačno definiše koja sredstva za rad poslodavac treba da obezbedi da bi radnik mogao da obavlja svoje zadatke od kuće. To je zasad apstraktna norma u zakonu,

koja nije definisana u kvantitativnom smislu. Dotad zahtevamo da poslodavci svojim radnicima obezbede sredstva za rad ili nadoknade troškove za korišćenje tih resursa, što često nije slučaj u praksi – napominje Duško Vuković, potpredsednik saveza.

Osnovna zarada ne sme da bude umanjena

Rad od kuće omogućen je Zakonom o radu. Članovima 42 i 50 rad od kuće regulisan je kao vrsta ugovora o radu i kao povremeno obavljanje poslova od kuće, uz saglasnost zaposlenog i poslodavca. Zbog specifičnosti obavljanja poslova van prostorija poslodavca, precizirana je sadržina ugovora o radu za obavljanje poslova van prostorija poslodavca, podsećaju u Ministarstvu za rad, dodajući da, pored obaveznih elemenata propisanih zakonom, ugovor o radu za obavljanje poslova van prostorija poslodavca sadrži i: trajanje radnog vremena prema normativima rada, način nadzora nad radom i kvalitetom obavljanja poslova zaposlenog, sredstva za rad za obavljanje poslova koje je poslodavac dužan da nabavi, instalira i održava, korišćenje i upotrebu sredstava za rad zaposlenog i naknadu troškova za njihovu upotrebu, naknadu drugih troškova rada i način njihovog utvrđivanja... Uz to, zakonom je propisano i da osnovna zarada zaposlenih koji rade van prostorija poslodavca ne može biti manja od osnovne zarade zaposlenih koji rade u prostorijama poslodavca na istim poslovima.

SVETSKI DAN BORBE PROTIV SIROMAŠTVA: "Država odlučila da teret krize plate najsiromašniji"

<https://direktno.rs/vesti/drustvo-i-ekonomija/307965/borba-protiv-siromastva-srbija-korona-virus.html>

Srbija spada među zemlje sa najvećom nejednakošću u Evropi, zemlje u kojima su domaćinstva izuzetno finansijski opterećena troškovima stanovanja i jedina je u regionu koja nije organizovala nijednu posebnu meru socijalne politike prema najsiromašnjima za vreme prvog talasa korona krize.

Ovo su podaci sa kojima Srbija dočekuje ovogodišnji 17. oktobar - svetski Dan borbe protiv siromaštva i ulazi u novu fazu ekonomske i zdravstvene krize prouzrokovane epidemijom koronavirusa.

- Teret krize u našoj zemlji platiće najsiromašniji među nama, i to je odluka ove države. Da je to svesna odluka govori činjenica da Vlada Srbije, jedina u regionu, nije donela nijednu meru

socijalne politike za zaštitu najugroženijih - kaže Danilo Ćurčić iz organizacije A 11 - Inicijativa za ekonomska i socijalna prava, povodom Dana borbe protiv siromaštva.

U zemljama u regionu je bilo posebnih mera za zaštitu najranjivijih. Podaci Svetske banke, koje citira i Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade RS, kažu da su "Severna Makedonija, Albanija i Kosovo proširile obim korisnika socijalne pomoći" tokom kovid krize, da je Severna Makedonija za pet meseci produžila pravo na energetske dodatke. U Bosni i Hercegovini neke lokalne samouprave su dodeljivale novčanu pomoć socijalno ugroženima, na Kosovu je tri meseca isplaćivana dodatna novčana pomoć za penzionere sa najnižim penzijama, za domaćinstva bez formalnih prihoda i za radnike koji su izgubili posao u tom periodu. Albanije je sa 300 evra dotirala radnike koji su ostali bez posla.

No, siromaštvo u Srbiji je sveprisutno i žrtve siromaštva nisu samo najteže socijalno ugroženi sugrađani. To je ogroman postotak stanovništva, možda čak i većina koja radi za minimalac ili manje od toga, bez adekvatne zaštite svojih ekonomskih i socijalnih prava.

Povodom Dana borbe protiv siromaštva, podsećamo na neke od aktuelnih podataka koji ilustruju kako živimo:

- Minimalna zarada u Srbiji je 32.126,00 dinara i prima je oko 350.000 radnika, što je oko 15 odsto zaposlenih. Poređenja radi, u Sloveniji minimalni iznos prima četiri, a u Hrvatskoj dva odsto zaposlenih. U Sloveniji je minimalna zarada oko 900 evra i samo je 300 evra manja od prosečne plate.
- Minimalna potrošačka korpa iznosi 37.500 dinara i, iako paradoksalno, ona je viša od minimalne zarade.
- 20 odsto najbogatijih ima deset puta veći ekvivalentni prihod (prihod domaćinstva raspoređen na članove) od 20 odsto najsiromašnijih.
- Prema indeksu Opređenosti za smanjenje nejednakosti, Srbija je na začelju u Evropi, a na 84. mestu na listi od 154 zemlje u svetu
- 66 odsto domaćinstava u Srbiji je finansijski opterećeno troškovima stanovanja (Eurostat, 2018)
- U Srbiji je prošle godine bilo 226.897 korisnika socijalne pomoći.
- Nominalni iznos novčane socijalne pomoći za pojedinca u Srbiji je 8.626 dinara.
- Desetine hiljada korisnika socijalne pomoći primorano je na besplatan prinudni rad kako ne bi izgubili pravo na socijalnu pomoć. Takav koncept "radne aktivacije" nije poznat nigde u Evropi.

Inicijativa A 11 je pozvala vlast da primenom odgovornije socijalne politike preraspodeli teret krize, smanji rastuću nejednakost u društvu i utiče na smanjenje siromaštva u Srbiji, a građane i građanke poziva da se otvoreno i bez straha bore za svoja ekonomska i socijalna prava.

"Krizu najviše pogodila siromašna, u Srbiji nema svesti šta se dešava"

<https://direktno.rs/vesti/drustvo-i-ekonomija/308195/nebojsa-katic-ekonomija-pandemija.html>

Pred našim očima se odvija neviđena globalna preraspodela bogatstva. Najveće žrtve će biti najsiromašniji slojevi stanovništva u razvijenim državama, kao i siromašne države koje još uvek nisu svesne šta im se sprema. Iz ove krize one će izaći zadužene do nosa, biće u nemilosti kreditora, moraće dodatno da smanjuju ionako jadnu javnu potrošnju, i prodavaće sve što im je još preostalo da bi se oslobodile duga. Meni se čini da u Srbiji još nema svesti o tome, izjavio je ekonomista Nebojša Katić.

Ekonomista Nebojša Katić izjavio je da se tokom pandemije koronavirusa u svetu odvija "neviđena" globalna preraspodela bogatstva čije će najveće žrtve biti najsiromašnije stanovništvo u razvijenim državama, kao i siromašne države "koje još nisu svesne šta im se sprema".

U razgovoru za portal Sindikata Nezavisnost, Katić je rekao da ostaje pri svom stavu od pre sedam meseci da je pandemija "dar s neba za zapadne vladajuće političke i ekonomske strukture", a da je, kako vreme prolazi, "sve sigurniji da nije pogrešio".

Govoreći o različitim tranzicionim ekonomskim politikama, Katić je ukazao da je "aktivna uloga države bila ključna u svim uspešnim modelima razvoja, kako na Zapadu, tako i na Istoku", ali da se to u Srbiji "sakriva od javnosti" zato što ta "empirijska činjenica negira vladajuću neoliberalnu doktrinu na čijoj promociji su i nastale karijere najuticajnijih ekonomista, koje su, čak i finansijski, podsticane spolja".

- Sve uspešne države su imale sposobne vlade koje se nisu plašile eksperimentisanja. Šampioni razvoja nisu previše držali do slobodnog tržišta, štitili su svoju industriju, vodili su politiku potcenjene valute, koristili su mehanizme kapitalne kontrole. U prvoj fazi razvoja su krenuli sa politikom supstitucije uvoza, a potom su se fokusirali na stimulisanje izvoza i proboj na strana tržišta integrišući se u svetske privredne lance - dodao je on.

Kazao je da su se te države oslanjale na domaću štednju, a ne na strane investicije, i u fazama brzog razvoja žrtvovala su ličnu potrošnju ulažući u infrastrukturu, obrazovanje i zdravstveni sistem.

- Rečju, šampioni razvoja radili su sve suprotno od onoga što rade evropske tranzicione države i Srbija - naglasio je on.

Katić smatra pogrešnom tezu da su visoki porezi štetni za ekonomiju, da demotiviraju rad i stvaranje nove vrednosti. Dodao je da je "posao" privrednika da se stalno žale na visoke poreze - da je to rutinski jauk i oblik pritiska na vlast.

- Ako bi teza o visokim porezima koji demotiviraju rad bila tačna, onda bi cela Skandinavija, ili Nemačka ili Francuska npr. bile propale zemlje u kojima niko ništa ne bi radio. Ponovo empirija govori suprotno od onoga što neoliberalna teorija pokušava da promoviše - istakao je on.

Ženi u Srbiji fali cela sedmica da bi zaradila kao muškarac

<https://nova.rs/zena/lifestyle/zeni-u-srbiji-fali-cela-sedmica-da-bi-zaradila-kao-muskarac/>

"Razlika u zaradama između žena i muškaraca se povećala sa 8,7 odsto 2014. godine na 11 odsto danas. Po tim podacima, žene u Srbiji danas bi morale da rade dodatnih 40 sati, dakle jednu celu zakonsku radnu nedelju, da bi zaradile istu platu kao muškarac", ukazuje za portal Nova.rs prof. dr Ildiko Erdei, jedna od autorki nedavnog Istraživanja o reproduktivnim i radnim pravima žena u Srbiji.

U istraživanju koje su organizovale i sprovele Žene u crnom učestvovalo je više od 1.000 žena iz cele Srbije, a ispostavilo se da su im pitanja o radnim pravima teže pala čak i od onih najintimnijih, o abortusu i razlozima za nemanje dece.

"Iznenadilo me je u kojoj meri su žene oprezne i šture kada govore o svojim radnim pravima i načinima njihovog kršenja. Očekivala sam da budu više uzdržane u odgovorima na vrlo lična pitanja kakva su bila ona povezana sa reproduktivnim pravima, a ispostavilo se da je bilo mnogo manje važećih odgovora među onima koji su se ticali radnih prava, kao i da su žene, generalno uzev, manje upoznate sa svojim radnim pravima", kaže dr Ildiko Erdei, jedna od autorki studije, sa Odeljenja za etnologiju i antropologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

"Ovo oklevanje da otvoreno govore o kršenju radnih prava treba posmatrati u kontekstu loše ekonomske situacije, nesigurnih poslova, te straha da će eventualna kritika (iako je istraživanje bilo anonimno i anketno) doći do poslodavca i imati moguće loše posledice po zaposlene. Iako ovo nije bilo moguće neposredno zaključiti iz našeg istraživanja, pošto takvo pitanje nije bilo postavljeno, mnoga druga istraživanja o odnosima na random mestu uslovima rada, sprovedena tokom poslednjih godina, govore o tome da su uslovi rada veoma loši, da vlada atmosfera straha i zastrašivanja, ucene gubitkom posla, tako da je sasvim razumljiv oprez koji se žene ispoljavale prilikom odgovaranja. Posredno o tome govore i odgovori na pitanje šta su za njih najvažnija radna prava: posle redovne isplate zarade, to su bezbedni uslovi rada i sigurnost na radnom mestu, koja im je važnija čak i od redovne uplate socijalnih davanja za zdravstveno i penziono osiguranje", zaključuje dr Erdei.

U ukupnim odgovorima najviše ispitanica, tri četvrtine (75,6%) smatra da je njihovo najvažnije radno pravo redovna isplata zarada. Na drugom mestu su bezbedni uslovi rada i nepostojanje nasilja na radnom mestu (58,6%), pa redovna uplata socijalnog, zdravstvenog i penzionog osiguranja (48,6%); slede jednaka plata za jednak rad muškaraca i žena (36,4%) i osmočasovno radno vreme (29,3%); na dnu lestvice prioriteta je dodatno plaćanje prekovremenog rada (20,9%).

“Za mene je iznenađenje i slabo vrednovanje istorijski stečenih prava, pre svega prava na osmočasovni rad, što je tekovina stoleća borbi organizovanog radništva, kao i prava na jednaku zaradu za identični rad”, ističe dr Erdei.

“Pored toga, pokazalo se da ispitanice malo vrednuju dodatno plaćanje prekovremenog rada. Iz njihovih prioriteta, možemo da pročitamo u kojoj meri se sfera rada promenila u proteklih 20 godina, pošto ne samo da se povećala nezaposlenost, već i među onima koji su zaposleni postoji veliki procenat onih (po najnovijim istraživanjima najveći u Evropi, ispred Srbije je jedino Grčka) koji ulaze u kategoriju “ranjive zaposlenosti” – što znači da rade u sferi nesigurnih, povremenih i privremenih, slabije plaćenih poslova. U takvom kontekstu je razumljivo da je najvažnije pitanje imati posao i redovno dobijati platu, bez maltretiranja na radnom mestu, dok su u drugom planu pitanja intenziteta rada, radne iskorišćenosti i pravične nadoknade za rad”.

U tim promenama u sferi rada, čini se da se žene suočavaju sa još surovijim tretmanom, zaglavljene između očekivanja društva da ostvari svoju “biološku ulogu majke” i potrebe za finansijskom samostalnošću ili karijerom. To izgleda kod nas i dalje ne može da ide zajedno.

“Žene koje rade ili koje žele da se zaposle se obeshrabruju (aktivno i pasivno) da zasnivaju porodicu i odlučuju da imaju decu, tako što ih prilikom zapošljavanja propituju o životnim i porodičnim planovima, a trudnoća je često razlog za otkaz, neproduženje ugovora, što se nekada dešava i nakon rođenja deteta. Kada ovome dodamo umanjenje socijalnih davanja trudnicama, porodiljama i porodici sa decom, putanja kretanja unazad postaje očigledna, a iskustveno je poznaje svaka žena koja je u random odnosu ili traži posao, ima decu ili tek želi da ih dobije”, kaže dr Erdei.

Prema rezultatima istraživanja, žene odgovornost za kršenje svojih radnih prava pripisuju i državi i poslodavcima. Čak 70% ispitanica smatra da je država odgovorna da štiti njihova radna prava, dok se u nešto manjem procentu, 67,7% kao odgovorni navode poslodavci. Međutim, ne računaju na zaštitu s te strane. Upitane za to kome bi se obratile za pomoć u slučaju da su im ugrožena radna prava, najveći broj njih (61,2%) opredelio se za traženje besplatne pravne pomoći. Skoro upola manji procenat (37,7%) obratio bi se sindikatu, i približno isti broj njih (36,9%) porodici i prijateljima. Svoj problem bi pokušalo da reši uz pomoć medija 29,3% ispitanica, blizu 25% bi se obratilo nevladinim organizacijama, dok je samo 6,7% onih koji bi pomoć potražile kod lokalnih političara. Toliko o poverenju u institucije. I sa takvom stvarnošću, čini se da je trenutak kad ćemo u Srbiji moći da govorimo o jednakosti polova još daleko.

“Precizniji izraz je rodna ravnopravnost, a da bi se ona ostvarila u punom kapacitetu morale bi se razmontirati pretpostavke patrijarhata, koji, uprkos svim istorijskim pomacima i napretku u položaju žena – mogućnost obrazovanja, zapošljavanja, učešća u politici, posedovanju imovine, samostalnom odlučivanju o braku, razvodu, porodici... - omogućava da se stare predstave o ženama kao prevashodno lepim, krhkim, neodlučnim, ali i brižnim i odgovornim prema porodici, i danas šire i da im se uticaj ne smanjuje. Tradicionalne uloge žena, kao supruga i majki, kombinuju se sa novim zahtevima za privlačnošću, superiornim vođenjem domaćinstva, karijerom, tako da žena ne uspeva da se izmake od drevnih zahteva u novom izdanju – u tom pogledu, nema mnogo razlike između pouke u ženskim domaćičkim školama s početka 20. veka, saveta u “Knjizi za svaku ženu” iz 1960-ih i nekog od današnjih blogova koji savetuju žene kako da budu lepe i uspešne: na ulici, u kuhinji i u krevetu”, kaže dr Erdei.

“Ali da se vratim na pitanje. Projekat ostvarivanja rodne ravnopravnosti počinje time što dečake i devojčice, od najranijeg uzrasta, ne oblačite u plavo i roze, što im pričate priče u kojima su junaci i junakinje ravnopravni, što ih obrabrujete da se zajedno igraju lutkama i automobilima, da podjednako pokazuju svoje slabosti i snagu, da budu nežni jedni prema drugima, da dozvolite devojčicama i dečacima – podjednako – da idu odrpani u avanturu, a da se zatim lepo oblače, neguju i ukrašavaju; da ih, jedne i druge, ohrabrujete da biraju životne puteve i preokupacije po njihovim sklonostima i željama, a ne po ograničenjima njihovih tesno skrojениh tradicionalnih rodniх uloga... Dug je put do iste plate za isti rad (da podsetimo da taj jaz u platama postoji i u najrazvijenijim demokratijama, npr. u SAD), ali on svakako mora da bude popločan svakodnevnim malim koracima, poput ovih koje sam navela”, zaključuje prof. dr Ildiko Erdei.

Najbogatiji građanin Srbije zaradio 6,37 miliona evra

<https://nova.rs/vesti/biznis/najbogatiji-gradanin-srbije-zaradio-637-miliona-evra/>

Najbogatiji građanin Srbije protekle godine zaradio je više od 6,3 miliona evra, što je oko 530.000 evra mesečno. Ovo proizilazi iz podataka koje je upravo objavila Poreska uprava Srbije za obveznike koji su lane prihodovali više od 2,7 miliona dinara.

Prijavljeni prihodi za prvih sto podnosilaca poreskih prijava sa najvećim iskazanim prihodima tokom 2019. godine kreću se u rasponu od oko 61 do oko 749 miliona dinara.

“Od sto najvećih prijavljenih prihoda 68 odsto pripada obveznicima sa teritorije Beograda – 85 osoba su domaći državljani, a 15 su strani državljani”, ističu u Poreskoj upravi.

Najčešća prijavljivana zanimanja su, već tradicionalno – menadžer, direktor i inženjer.

I dalje je, među najbogatijim građanima Srbije, više pripadnika muškog pola – čak 88 odsto.

“Poreska uprava Republike Srbije je prema obrađenim podacima, u zakonom predviđenom roku, primila ukupno 27.866 prijava za utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak građana za 2019. godinu”, navode u Poreskoj upravi Srbije.

To znači da je toliko građana tokom 2019. prihodovalo više od tri prosečne godišnje zarade. Ovaj limit za prošlu godinu bio je na nivou od 2.729.304 dinara.

Najviše građana, koji su premašili ovu granicu živi u opštini Novi Beograd – ukupno 4.969, a odmah potom, sa neznatno manje prijava (4.869) su oni sa prebivalištem u centru glavnog grada.

Sledeća opština, po broju “bogataša” je Novi Sad – 2.993.

Poređenja radi, stanovnici Niša podneli su 884 ovakvih prijava, Kragujevca 633, dok još nekoliko beogradskih opština – Čukarica, Voždovac, Zvezdara, Zemun beleže više od hiljadu podnetih godišnjih prijava na dohodak građana.

Poreske prijave za godišnji porez na dohodak građana mogu da se podnose u papirnom i u elektronskom obliku.

Preko portala Poreske uprave – ePorezi primljeno je 35 odsto prijava za utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak građana za 2019. godinu.

Svi veliki međdržavni ugovori čiji je sadržaj za nas tajna

<https://nova.rs/vesti/biznis/svi-veliki-medudrzavni-ugovori-ciji-je-sadrzaj-za-nas-tajna/>

Što dve države dogovore, javnost ne mora u detalje da zna. Osim što su brana konkurenciji, pa se po pravilu ne zna da li je Srbija mogla da uštedi neki dinar ili zaradi dinar više prilikom finansiranja izgradnje nekog projekta ili zajedničkog ulaganja, međdržavni sporazumi po pravilu donose i - tajnost ugovora.

Čak i tamo gde su postupci bili javni, poput tendera za sklapanje ugovora o koncesiji za beogradski Aerodrom, neki delovi ugovora i dalje su – zatamnjeni, a javnost je ostala uskraćena za dokument koji je prethodio celoj priči o tome da li nam je koncesija uopšte bila potrebna. Zakon o javnim nabavkama i ostali domaći propisi ostaju samo slovo na papiru kada je reč o međdržavnom sporazumu sklopljenom zarad prodaje neke državne kompanije, na primer.

Otkako je NIS 2008. godine prodat, kako su mnogi tvrdili – ispod cene, jer je za 51 odsto kompanije ruski Gazpromnjeft platio svega 400 miliona evra, a ispostavilo se da su investicije u stvari kredit koji vraćamo (Insaider, 2016), praksa sa sklapanjem ugovora daleko od očiju javnosti se – nastavila.

Sporazum sa Ujedinjenim Arapskim Emiratima

Jedan od najupečatljivijih slučajeva je onaj o ulaganju kompanije iz Ujedinjenih Arapskih Emirata – “Al Ravafed” u srpsku poljoprivredu.

Međdržavni sporazum o saradnji dve zemlje – Srbije i Ujedinjenih Arapskih Emirata, sklopljen je 2013. godine

“Er Srbija”

Prva investicija na osnovu ovog sporazuma bila je u tadašnji JAT, sada “Er Srbiju”.

Vlada Srbije i avio kompanija Etihad z UAE, potpisali su 2013. godine sporazum kojim je JAT prestao da postoji, a nasledila ju je “Er Srbija”, novoosnovana kompanija sa udelom u vlasništvu od 51 odsto koliko ima Srbija i 49 odsto koliko ima “Etihad airways”.

Sporazum je, 1. Avgusta 2013. u ime srpske strane potpisao Aleksandar Vučić kao potpredsednik Vlade.

Finansijski detalji nisu bili poznati. Sve do godinu dana kasnije, dok BIRN nije obavio nacrt ugovora između Vlade Srbije i “Etihad airways” i otkrio da je država Srbija za 51 odsto vlasništva u novoformiranoj “Er Srbija” platila višestruko u odnosu na partnera iz UAE.

“Samo u 2013. godini, prema podacima iz ugovora, Srbija je bila u obavezi da plati preko 90 miliona dolara dok je partner iz Ujedinjenih Arapskih Emirata za 49 odsto vlasničkog udela uplatio

Pored ovoga državi je ostalo da plati sva dugovanja koja su bila procenjena na preko 230 miliona dolara” stoji u ugovorima koje je objavio BIRN.

Vlada Srbije je svoje obaveze platila mehanizmima državne pomoći, pokazuje ovo istraživanje BIRN. Međutim, kako se ističe – postupak dodele državne pomoći obavljen je tajnom jer je iz Rešenja o dodeli državne pomoći izostavljen niz podataka koji se tiču iznosa dodeljene pomoći.

Situacija sa “Er Srbijom” ni danas ne prestaje da intrigira javnost.

Ovaj put reč je o vraćanju zajma od 57,62 miliona dolara, za koji se tvrdi da ga je “Er Srbija” samostalno namirila, iako je prethodno najavljivano da će državna pomoć biti neophodna za oporavak nacionalnog avioprevoznika.

“Al Ravafed”

Novi “posao” sa Emiratima bio je u oblasti poljoprivrede. Sporazum o zajedničkom ulaganju ovaj put u ime srpske strane potpisao je Dušan Vujović, ministar ekonomije – 4. Jula 2014. godine.

Insajder je nepune tri godine kasnije pisao da “ Al Ravafed” do tada nije uplatio nikakvu naknadu za korišćenje državnog zemljišta. Reč je o 3.500 hektara zemlje u vlasništvu Vojne ustanove Morović u pogonu Karađorđevo.

“Pre nego što je sklopljen posao s Ujedinjenim Arapskim Emiratima od tog zemljišta je ubiran prihod od 223 evra po hektaru godišnje. To znači da je za dve godine, koliko tu zemlju obrađuje Al Ravafed, Vojna ustanova Morović ostala bez 1,5 miliona evra”, naveo je Insejder pozivajući se na svoja saznanja.

Kompaniji Al Ravafed Srbija, u kojoj strani partner ima 80 odsto vlasništva, dato je na korišćenje hiljade hektara državnog poljoprivrednog zemljišta u Bačkoj po povlašćenim uslovima i bez javne licitacije.

“Između ostalog, ugovorom je predviđeno da Al Ravafed Srbija dobije na korišćenje hiljade hektara poljoprivrednog zemljišta u Karađorđevu, u vlasništvu Vojne ustanove Morović, kojoj će zauzvrat isplaćivati 20 odsto godišnjeg neto profita ostvarenog na toj zemlji.

Ugovor o davanju na korišćenje zemljišta u Karađorđevu potpisan je na 30 godina. Uz obavezu plaćanja naknade za zemljište, arapski investitori su se obavezali da će uložiti šest miliona evra u sisteme za navodnjavanje”, podseća Insajder.

Nesklopljeni ugovor sa “Mubadalom”

Tu je i priča o investiciji kompanije “Mubadala” u proizvodnju mikročipova – sporazum je potpisan 3. oktobra 2013. godine u Beogradu, a potpis na ugovor je stavio ponovo prvi potpredsednik vlade Aleksandar Vučić.

U julu 2014. dnevni list Danas je podsetio da je u ovu fabriku trebalo da bude uloženo čak četiri milijarde dolara. Najavljivano je i otvaranje istraživačko-razvojnog centra Mubadale, kao prethodnice za buduću fabriku. U taj centar je trebalo da se uloži nekoliko stotina miliona evra i da u njemu posao nađe 50 doktora nauka.

Od čipova i cele priče do danas – ni traga...

“Al Dahra” i PKB

Još jedna kompanija iz Emirata opredelila se za ulaganje u srpsku poljoprivredu, u zajedničkom projektu sa Srbijom. Reč je o Al Dahri, a potpis na ovaj ugovor stavio je tadašnji ministar finansija i ekonomije Mlađan Dinkić u martu 2013. godine.

Ako vam naziv ove kompanije zvuči poznato to je zbog toga što je u oktobru 2018. godine, “Al Dahra Srbija” kupila deo imovine PKB. I, na tome je, prema računici Insajdera, samo na osnovu razlike između plaćene i fer vrednosti te imovine zaradila čak – 106,3 miliona evra.

“Najvrednija imovina PKB-a koju je u postupku privatizacije kupila Al Dahra je 17.000 hektara poljoprivrednog zemljišta nadomak Beograda. U finansijskom izveštaju ove kompanije se navodi da je samo kupovinom tog zemljišta Al Dahra stekla imovinu vrednu veću od 170 miliona evra. Prema dokumentaciji do koje su došli novinari Insajdera, Al Dahra je zemljište kupila za duplo manje novca, odnosno za 80 miliona evra. Al Dahra je zemljište plaćala 4.700 evra po hektaru”, navodi Insajder.

Potpisivanje međudržavnih sporazuma i donošenje lex specialis-a kojima se suspenduju domaći zakoni zbog poslova od “nacionalnog interesa” nešto je što spaja sadašnju i prethodnu vlast, ukazao je Insajder.

“Za vladu Mirka Cvetkovića je 2009. takav projekat bio Južni tok, dok je za Vladu Aleksandra Vučića 2015. to bio projekat Beograd na vodi. Za oba projekta je donet poseban zakon o eksproprijaciji, odnosno o državnom preuzimanju imovine od privatnih vlasnika po tržišnim cenama u ime javnog interesa”, naveo je Insajder.

Beograd na vodi

Podsetimo, projekat izgradnje “Beograda na vodi” predstavio je Aleksandar Vučić zajedno sa predstavnikom građevinske kompanije „Emmar Properties” iz Dubaija. Nova kompanija “Eagle Hills” registrovana je u Emiratu. Vrednost investicija u Beogradu najavljena je u vrednosti od – tri milijarde dolara.

Gradnja Beograda na vodi i dalje izaziva pitanja u javnosti.

“Prema ugovoru kojim se na teritoriji Beograda na vodi suspenduju domaći zakoni, arapska firma Eagle Hills ulaže 150 miliona evra i obezbeđuje, kako se navodi, kamatonosni zajam od 150 miliona evra. S druge strane, Srbija ulaže zemljište od 100 hektara, ima obavezu raščišćavanja celog područja i obavezu izgradnje infrastrukture. Poslovni plan je proglašen poslovnom tajnom preduzeća Beograd na vodi, u kom arapski investitor ima 68 odsto vlasništva, a država Srbija 32 posto”, pokazuje analiza Insajdera.

Uz priču o Beogradu na vodi vezuje se i rušenje u Sava mali, u Hercegovačkoj ulici, u noći između 24. i 25 aprila 2016. godine.

“Iako su gradske vlasti tvrdile da uklanjanje objekata u Hercegovačkoj nije bilo potrebno sve do kraja 2019, analiza Insajdera je pokazala da je, prema ugovoru, rok za raščišćavanje područja u kom se nalazi Hercegovačka bio 30. jun 2016.”, navodi Insajder.

Preduzeće “Beograd na vodi” osniva se 24. Jula 2014. godine (68 odsto vlasnik Belgrade Watfront Capital Investment LLC iz Emirata, dok ostatak pripada Republici Srbije)

U decembru 2016. godine BIRN otkriva da je Vlada Srbije ustupila besplatno zgradu Geozavoda u Savamali preduzeću "Beograd na vodi", na 30 godina i uz mogućnost daljeg izdavanja tog prostora.

Sporazum sa Kinom

Ukupna vrednost zajedničkih projekata Srbije i Kine je, prema rečima ministarke za infrastrukturu Zorane Mihajlović – više od sedam milijardi evra.

Stanje duga u budžetu Srbije za 2020. po ranijim pozajmicama je 1,128 milijardi evra, a ove godine planirani su sporazumi o zajmovima vrednim 2,125 milijardi evra.

Kako je ranije za Nova.rs izjavio nekadašnji sekretar u ministarstvu finansija i saveetnik u vladi Zorana Đinđića, Dušan Nikezić, za Srbiju je nepovoljno što se projekti ugovaraju bez tendera, po ceni koju određuje kineska strana.

"Najveći problem je što sve aktivnosti, od projektovanja do završnih radova, obavljaju kineske firme, pa tako izostaje korist za našu građevinsku industriju i privredu uopšte", ocenio je Nikezić.

Prema računici koju je naveo, s obzirom da je Srbija sa Kinom već dogovorila zaduživanje od 7,35 milijardi evra, narednih dvadesetak godina za servisiranje kineskih dugova u proseku ćemo izdavajati preko 500 miliona evra godišnje.

"To praktično znači da 1. januara svako domaćinstvo u Srbiji prvo uplati Kini 250 evra, pa onda započne novu godinu. Pored toga, stalno se najavljuju novi projekti u oblasti infrastrukture, telekomunikacija, energetike, medicine, vojne industrije... pa je izvesno da će se ovaj teret samo povećavati", pojasnio je Nikezić.

Povezivanje Kine sa Evropom i Afrikom kroz inicijativu prvobitno nazvanu "Jedan pojas, jedan put", započela je 2013. godine kada je Kina počela da promoviše ideju, koja predviđa i kineske investicije u razvoj putne i pomorske infrastrukture u 68 zemalja. Srbija je deo Procesu saradnje Kine sa državama centralne i istočne Evrope od 2012. godine, koji je kasnije postao deo inicijative "Pojas i put".

Jedno od angažovanja Kine je i na izgradnji brze pruge do Budimpešte.

Kineske kompanije grade dve deonice – od Beograda do Stare Pazove i od Novog Sada do Subotice. Ono između grade – gradi kompanija ruskih državnih železnica RŽD International.

Da tajnost ugovora nije samo specijalitet rezervisan za Srbiju, pokazuje i informacije iz Mađarske – tamošnji parlament je izglasao da detalji ugovora o kineskom finansiranju železničke pruge Budimpešta-Beograd ostanu tajni idućih 10 godina.

Prema navodima AFP – ulaganje u taj infrastrukturni projekat smatra se "najvažnijom ikada realizovanom investicijom u Mađarskoj".

Sporazum sa Rusijom

Zbog izveštaja o železnici ministarka Zorana Mihajlović zapretila je, kako je naveo Danas – Savetu za borbu protiv korupcije.

Savet je krajem jula objavio Izveštaj u kome se bavio delimično poslovanjem tri javna železnička preduzeća. Najviše pažnje posvećeno je projektima koje su oni realizovali, od izgradnje pruga do nabavke i remonta voznog parka koje su finansirani uglavnom iz kredita dobijenih na osnovu međudržavnih sporazuma sa Rusijom i Kinom.

Za deonicu od Stare Pazove do Novog Sada, dugu 40,44 kilometara, ugovoren je ukupan iznos od 247,9 miliona dolara, od čega je srpski budžet pokrio 37,2 miliona dok je ruski kredit izneo 210,7 miliona.

Radove izvodi ruski RŽD Internacional, okončano je 44,6 odsto a potrošeno ukupno 131,2 miliona dolara (52 odsto ukupnog kredita) od čega kompletno učešće srpskog budžeta (37,2 miliona) plus 25 miliona dinara.

Ugovor za izgradnju vijadukta "Čortanovci" težak je 337,6 miliona dolara, od čega je učešće Srbije 50,5 miliona, dok preostali iznos kreditira Rusija. Realizovano je 72 odsto potrebnih radova, a utrošeno 274 miliona dolara (81 odsto od ukupnog iznosa), od čega svih 50,6 miliona iz našeg budžeta plus 106 miliona dinara.

To, kako se navodi, ukazuje da su radovi plaćaju – unapred, a ne po završenim segmentima.

Tender za Moravski koridor

Za izgradnju auto-puta E-761, na deonici Pojate-Preljina, u javnosti poznat kao Moravski koridor, država je raspisala javni poziv.

Međutim, na njega se javio samo jedan ponuđač, koji je na kraju i potpisao ugovor.

Reč je o američko-turskom konzorcijumu "Behtel-Enka", sa kojim je potom i zaključen ugovor.

Za ovaj tender, ipak, najzanimljivije je što je redosled radnji bio malo "pobrkan" – prvo je sa "Behtelom" u oktobru 2018. potpisan memorandum o razumevanju o izgradnji Moravskog koridora, a tek sledeće godine, u avgustu 2019. je raspisan tender na kojem je jedina ponuda stigla od – "Behtela", naravno. Ugovor sa konzorcijumom u kojem je "Behtel" jedan od članova, potpisan je 5. decembra 2019. godine...

Sporazum sa Turskom

U oktobru 2019. godine predsednici Srbije i Turske, Aleksandar Vučić i Redžep Tajip Erdogan, na mestu budućeg mosta preko Save, na budućem auto-putu Beograd-Sarajevo, svečano su označili početak radova na prvoj deonici od Kuzmina do Sremske Rače.

Izgradnja i ovog auto-puta ide preko – međudržavnog sporazuma.

Koncesija za Aerodrom "Nikola Tesla"

Francuski "Vansi" preuzeo je upravljanje Aerodromom "Nikola Tesla" 22. decembra 2018. godine, nakon zaključenja ugovora 22. marta iste godine.

Javnost od tada čeka da se obelodani ceo ugovor o koncesiji, ali i studiju opravdanosti ulaska u koncesiju.

Krajem maja ove godine, na pitanje Nova.rs kada će javnost imati uvid u ova dva dokumenta, minsitarka Zorana Mihajlović je odgovorila kratko:

“Kada Vlada Srbije bude odlučila da ugovor o koncesiji nije poverljiv, on će biti potpuno javan”.

Dva i po ponuđača po jednoj nabavci

Podsetimo na podatke Topličkog centra za demokratiju i ljudska prava – od sto finansijski najvećih poslova koje je javni sektor u Srbiji realizovao u 2019. godini, u 71 nije bilo nikakve konkurencije.

U pitanju su ugovoreni poslovi vredni skoro tri milijarde evra, a prosečna vrednost posla iznosi 28.566.877 evra.

U 12 najvrednijih poslova, u kojima dominiraju oni sklopljeni putem bilateralnih investicionih sporazuma, nema nikakve konkurencije.

Za poslove ovakvog finansijskog obima takmičilo se, u proseku 1,42 ponudjača, dok je prosečan broj ponuđača u postupcima javnih nabavki u 2019. godini, prema zvaničnim podacima Uprave za javne nabavke iznosio je 2,5.

Firma bivšeg gradskog arhitekta Folića menja plan Dorćola

<https://nova.rs/vesti/biznis/firma-bivseg-gradskog-arhitekta-folica-menja-plan-dorcola/>

"Folic architects", firma u kojoj je suvlasnik bivši gradski arhitekta Milutin Folić, angažovana je na izmeni Plana detaljne regulacije na području između tri centralne dorćolske ulice i pruge u tom delu grada.

Kako je na Tviteru objavio Dobrica Veselinović, jedan od lidera Inicijative Ne davimo Beograd, toj firmi je poveren posao izmene i dopune Plana detaljne regulacije (PDR) za područje između ulica Francuske, Cara Dušana, Tadeuša Koščuška i pruge na Dorćolu.

Podaci o angažovanju studija bivšeg gradskog arhitekta objavljeni su u okviru rešenja o nepristupanju strateške procene uticaja na životnu sredinu izmena i dopuna plana PDR u tom delu Beograda.

U tom dokumentu se navodi da će sredstva za izmenu PDR obezbediti firma "Carski square", a nije isključeno da je baš to preduzeće angažovalo Folićevu firmu.

Dobrica Veselinović navodi za Nova.rs da je ovaj slučaj "siva zona" sukoba interesa.

“Mislim da bilo ko ko je imao veze sa izvršnom vlašću ne bi trebalo da ulazi u odnos sa investitorom u narednih tri do pet godina, a Folić je bio gradski arhitekta do početka prošle godine. Ne može da se pokaže da on i sada ima veze u gradskim strukturama vlasti”, kaže Veselinović.

Firma "Folic architectcts" u vlasništvu je Milutina Folića i njegovog brata Branislava, a jedno drugo njihovo preduzeće "Goldman kapital partners" zidalo je zgradu kod Depoa, u Sredačkoj ulici u Beogradu. I tada je Folić optuživan u javnosti da je u sukobu interesa.

Kako su mediji tada objavljivali, građevinska dozvola za taj objekat izdata je 21. maja 2015. godine, a u to vreme Folić je već godinu dana bio gradski arhitekta.

Treći pokušaj prodaje Sava centra – cena još niža

<https://nova.rs/vesti/biznis/treci-pokusaj-prodaje-sava-centra-cena-jos-niza/>

Grad Beograd ponovo je oglasio na prodaju Centar "Sava". Ovaj, treći put po redu, kongresni centar se nudi na prodaju po ceni od 17,5 miliona evra.

Treći pokušaj i još niža cena – Sava centar oglašen je na prodaju za 17,5 miliona evra. To je 4,4 miliona evra niži start za potencijalne kupce kojih prethodna dva puta – nije bilo.

Rok za slanje pismenih ponuda je 6. novembar u podne, a javno otvaranje je zakazano za 9. novembar.

Podsetimo, prvi put se ovaj kongresni centar nudio na prodaju za 27,4 miliona evra. Do otvaranja ponuda 21. avgusta nijedan zainteresovani kupac nije poslao svoje pismo.

Isti scenario ponovio se i 25 septembra, kada je Sava centar nuđen na prodaju po 5,5 miliona evra nižoj ceni – za ukupno 21,9 miliona evra.

To znači da je od prvog do trećeg pokušaja cena oborena za gotovo 10 miliona evra – tačnije 9,9 miliona.

Ono što se nije menjalo od početka je obaveza novog vlasnika koji bi u rekonstrukciju Sava centra trebalo da uloži još najmanje 50 miliona evra i to u narednih pet godina.

Ukupna površina centra i katastarske parcele je 29.374 kvadrata. Iznos depozita koju takmaci za kupovinu treba da uplate je, ovaj put 1,7 miliona evra.

Navedena nepokretnost otuđuje se u viđenom stanju bez prava kupaca na naknadnu reklamaciju.

Konačna kupoprodajna cena nepokretnosti biće utvrđena nakon sprovedenog postupka javnog nadmetanja.

"Kupac će se obavezati da neće promeniti namenu predmetne nepokretnosti, tj. da će predmetni objekat ostati u funkciji kongresnog turizma, imajući u vidu da Centar Sava uživa status prethodne zaštite. Prilikom zaključenja ugovora sa kupcem će se ugovoriti kazna u novčanom iznosu od 20 odsto postignute kupoprodajne cene, za slučaj da budući kupac ne ispuni u celosti ili delimično preuzete obaveze, kao i da se na ime obezbeđenja za eventualno plaćanje ugovorne kazne dostavi prvoklasna bankarska garancija", navodi se u javnom glasu koji je objavio Grad Beograd na osnovu rešenja zamenika gradonačelnika.

Umetničko-istorijska dela, kao nepokretna i pokretna kulturna dobra u objektu, nisu predmet prodaje.

TANJUG/NOVA.RS

Oko 10.000 žena radi neprijavljeno kao pomoć u kući

<https://nova.rs/vesti/biznis/oko-10-000-zena-radi-neprijavljeno-kao-pomoc-u-kuci/>

Procenjuje se da u Srbiji više od 55.000 domaćinstava u proseku godišnje angažuje radnike za kućne poslove privremeno ili povremeno kao i da oko 10.000, uglavnom žena radi godinama na takvim poslovima, a da nisu prijavljeni i ne ide im za to radni staž.

Analiza NALED-a pokazala je da bi u ovoj, ali i u još nekim oblastima korisno bilo da se primeni elektronski sistem prijavljivanja sezonskih radnika koji je zaživeo u poljoprivredi i dao dobre rezultate.

Za godinu i po od kada je uveden ovaj sistem u poljoprivredi, broj prijavljenih sezonaca je porastao više nego 10 puta – sa 3.500 na oko 42.500 radnika, čime je praktično prepolovljen broj onih koji su u ovom sektoru radili na crno.

Uz određena prilagođavanja, elektronski sistem prijavljivanja sezonskih radnika u poljoprivredi mogao da bi da se proširi i na druge delatnosi, naročito u kućnim i pomoćnim poslovima čuvanja dece, starih lica, kućnih ljubimaca, poslove čišćenja i održavanja, dostave hrane, u građevinarstvu i drugim sličnih poslovima, kažu predstavnici NALED-a.

Od ukupnog broja zaposlenih u Srbiji, svaki peti radi na crno, a pored poljoprivrede, najviše ih je još u turizmu i ugostiteljstvu (15,1 odsto) i građevinarstvu (11,3 odsto), dok na kućnim i pomoćnim poslovima svako drugo lice radi bez ugovora i bez prava na penziono osiguranje i zaštitu od povrede na radu za svaki dan koji provede na poslu.

Direktorka tima za regulatornu reformu u NALED-u Jelena Bojović kaže za Tanjug da bi kao stimulans za one poslodavce ili fizička lica koji angažuju radnike na ovaj način, naročito za kućne poslove ili poslove čuvanje dece, možda mogli da se uvedu određeni vaučeri, različiti popusti i stimulacije.

Sistem vaučera kaže, postoji u Mađarskoj i pokazao se kao dobar.

Ističe da kada su u pitanju kućni poslovi mnogi, prevashodno žene i po dvadesetak godina rade takve poslove a da nemaju ni dan radnog staža, nisu prijavljene i nemaju nikakve prinadležnosti osim zarade.

“Procenjuje se da oko 55.000 domaćinstava u zemlji angažuje pomoć u kući i da oko 10.000 radnica radi takve poslove i zato pokušavamo da nađemo način da budu registrovane, da imaju zdravstveno i socijalno osiguranje i da poslodavac za njih plaća porez“, kaže Bojović.

Kako navodi, u NALED-u pripremaju materijale i analize i spremni su da daju predloge čim se formira nova vlada.

Ministarstvo: Angažovanje osoba koje obavljaju pomoćne poslove u kući biće regulisano kao kod sezonskih radnika

U Ministarstvu rada kažu da će radno angažovanje osoba koje obavljaju pomoćne poslove u kući kod više porodica u toku jednog meseca, biti regulisano poput sezonskih radnika u poljoprivredi u određenim delatnostima, prema Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o pojednostavljenom radnom angažovanju na sezonskim poslovima u određenim delatnostima.

Zakon priprema radna grupa resornog Ministarstva, a prema nacrtu u određenim delatnostima u slučaju povrede na radu osobe koje se bave sezonskim poslovima imale bi pravo na zdravstveno osiguranje, a za svaki radni dan bili bi im uplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Prema rečima ministra Zorana Đorđevića, Zakonom o pojednostavljenom radnom angažovanju na sezonskim poslovima u određenim delatnostima su obuhvaćeni samo sezonski poslovi u poljoprivredi, te je ideja da se takav model radnog angažovanja primeni i na pojednostavljeno radno angažovanje i prijavu na osiguranje kućnog pomoćnog osoblja.

Takvi poslovi trenutno su regulisani Zakonom o radu, koji predviđa da se sa kućnim pomoćnim osobljem može zaključiti ugovor o radu na neodređeno ili određeno vreme, sa punim ili nekompletnim vremenom, sa svim pravima koja su propisana Zakonom o radu.

Predstavnici NALED-a ukazuju i da u sektoru turizma neformalno radi oko 18.000 radnika, a oko 50.000 na fizičkim poslovima u građevini.

Takođe, na poslovima sakupljanja sekundarnih sirovima angažovano između 35.000 i 55.000 neformalnih sakupljača.

Jelena Bojović objašnjava i da je ovakav sistem prijave radnika kakav je primenjen u poljoprivredii za poslodavce znatno jednostavniji jer praktično sve rade iz kancelarije jednim klikom putem mobilne aplikacije, odnosno sajta.

Nakon mesec dana od Poreske uprave dobijaju rešenja koliko treba da plate za angažovanje sezonskih radnika.

Takođe ništa od prinadležnosti koje radnici već imaju poput socijalne pomoći i slično im se za to vreme ne ukida.

Analiza NALED-a i Nemacke organizacije za razvojnu saradnju o mogućnostima proširenja sistema pojednostavljenog angažovanja radnika na sezonskim i povremenim poslovima koji trenutno funkcioniše samo u poljoprivredi pokazala je da su najčešći razlozi zbog kojih poslodavci i ne razmišljaju o tome da ih prijave visoki troškovi, komplikovana procedura i nedovoljno fleksibilan nacin ugovaranja.

Tokom 820.000 dana angažovanja u poljoprivredi plaćeni su porezi i doprinosi u iznosu od 250 miliona dinara, a ovaj sistem je koristilo 311 poslodavaca.

Neformalno zapošljavanje jedan je od ključnih generatora sive ekonomije, jer na svakih 100 dinara koji se obrnu u sivoj zoni, 62 dinara je od neprijavljenih zarada, a 38 dinara neprijavljeni profit, pokazala je analiza.

Problem produbljuje činjenica da u Srbiji trećina neformalno angažovanih radi kraće od tri meseca, svaki peti radi do šest meseci, a tek njih 16 odsto angažovano je na rok do godinu dana. Oko 126.000 njih radi samo na osnovu usmenog dogovora.

BETA/DANAS

Poreska uprava utvrdila nepravilnost u radu kod 42 odsto kontrolisanih benzinski pumpi u Srbiji

<https://www.danas.rs/drustvo/poreska-uprava-utvrdila-nepravilnost-u-radu-kod-42-odsto-kontrolisanih-benzinski-pumpi-u-srbiji/>

Poreska uprava Srbije objavila je danas da je, u okviru kontrola evidentiranja prometa preko fiskalnih kasa, u prvih devet meseci 2020. godine, izvršila kontrolu 84 benzinske stanice i utvrdila nepravilnost u 35 objekata, što je 41,67 odsto od ukupnog broja.

Mera privremenog zatvaranja objekta izrečena je u 24 slučaja (28,57 odsto), od čega je u tri slučaja izrečena mera privremenog zatvaranja u trajanju od 90 dana, zbog drugog, ponovljenog prekršaja.

Najčešće utvrđene nepravilnosti bile su, kako je precizirano, neizdavanje fiskalnih računa, neprijavljivanje angažovanih radnika, nepravilno i neažurno vođenje poslovnih knjiga, kao i nepravilnosti koje se tiču popisa goriva, neproknjiženih manjkova ili nezaduženih viškova robe.

Protiv odgovornih lica podnesene su prekršajne prijave pred nadležnim prekršajnim sudovima.